

Obsah

1	Úvod.....	7
	(Pavel Nováček)	
2	Různé přístupy k rozvoji.....	11
	(Pavel Nováček)	
2.1	Úvod.....	11
2.2	Teorie závislosti (neboli teorie jádra a periferie).....	13
2.3	Geografické a environmentální faktory.....	14
2.4	Kulturní determinismus.....	15
2.5	Zdroje a rozsah rozvojové spolupráce.....	16
2.6	Komplikace na cestě k prosperitě.....	18
2.7	Myšlení orientované na budoucnost, veřejný prostor a vzdělání – tři klíče k prosperitě?.....	20
2.8	Infobox: Marshallův plán.....	22
3	Rozvojová spolupráce.....	27
	(Zdeněk Opršal)	
3.1	Úvod.....	27
3.2	Rozvoj a jeho pojetí.....	27
3.3	Rozvojová politika.....	29
3.4	Rozvojová spolupráce a rozvojová pomoc.....	30
3.4.1	Alternativní způsoby měření toků rozvojové pomoci.....	33
3.4.2	Klasifikace a modality rozvojové pomoci.....	35
3.4.3	Aktéři v rozvoji.....	38
3.4.4	Objemy a trendy rozvojové pomoci.....	42
4	Klasifikace rozvojových zemí.....	45
	(Miroslav Syrovátka, Jaromír Harmáček)	
4.1	Úvod.....	45
4.2	Klasifikace a kategorizace zemí.....	45
4.2.1	Klasifikace Světové banky.....	46
4.2.2	Klasifikace Mezinárodního měnového fondu.....	47
4.2.3	Klasifikace Rozvojového programu OSN.....	50
4.3	Specifické skupiny rozvojových zemí.....	55
4.3.1	Specifické skupiny rozvojových zemí vymezené na základě oficiálních kritérií.....	56
4.3.2	Specifické skupiny rozvojových zemí vymezené bez stanovení oficiálních kritérií.....	58

4.4	Příklad geografické klasifikace rozvojových zemí – země Afriky, Karibiku a Tichomoří	63
4.5	Závěr.....	64
5	Nejméně rozvinuté země.....	67
	(Jaromír Harmáček)	
5.1	Úvod	67
5.2	Klasifikační kritéria LDCs.....	67
5.2.1	Definiční kritéria LDCs, problematika inkluze a graduace	68
5.3	Preference poskytované LDCs	79
5.3.1	Mezinárodně-obchodní preference.....	80
5.3.2	Preference v rámci mezinárodní rozvojové spolupráce.....	83
5.4	Závěr.....	87
6	Ekosystémy a jejich role v ekonomice 21. století.....	89
	(Petr Pavlík)	
6.1	Úvod	89
6.2	Historický vývoj vnímání životního prostředí.....	89
6.3	Současný stav ekosystémů	94
6.4	Ekosystémy a jejich odezva na antropogenní vlivy	97
6.5	Aspekty snižování degradace životního prostředí.....	99
6.6	Závěr.....	103
7	Globální aspekty zdraví	107
	(Lenka Mařincová, Radka Cáhliková)	
7.1	Úvod	107
7.2	Zdraví	107
7.3	Rozvojové cíle tisíciletí a zdraví	108
7.4	Globální zdraví.....	110
7.4.1	Veřejné zdraví.....	111
7.4.2	Mezinárodní zdraví.....	111
7.4.3	Tropická a cestovní medicína.....	112
7.4.4	Globální zdraví.....	113
7.5	Aktuální výzvy globálního zdraví	116
7.6	Oblasti globálního zdraví	121
7.6.1	Infekční onemocnění	121
7.6.2	Chronická onemocnění.....	123
7.6.3	Výživa.....	124
7.6.4	Epidemiologická tranzice	126
7.6.5	Reproduktivní zdraví, sexuální zdraví a práva	127
7.6.6	Duševní zdraví.....	129

8	Zobrazovanie situácií z rozvojových krajín v médiách133 (Božena Baluchová)	133
8.1	Úvod.....	133
8.2	Chápanie rozvoja a rozvojovej problematiky.....	134
8.2.1	Ukazovatele rozvoja a rozvojová pomoc, resp. spolupráca ...	134
8.2.2	Úloha rozvojových organizácií v procese rozvoja	135
8.3	Žurnalistická tvorba a mediálna produkcia	135
8.3.1	Hodnota a objektivita informácie	136
8.3.2	Práca s textami o rozvojovej problematike	137
8.3.3	Tvorba novinárskeho prejavu.....	137
8.3.4	Mediálna manipulácia a jej formy.....	138
8.4	Práca s fotografiami a filmami z rozvojových krajín	139
8.5	Prezentácia rozvojových tém v médiách	141
8.5.1	Pravidlá zobrazovania situácií z rozvojových krajín v médiách.....	142
8.6	Výber slovného a obrazového materiálu do mediálneho výstupu.....	145
8.7	Záver.....	146
9	Sport a rozvoj – využívaní sportu v rozvojové problematice149 (Simona Šafaříková)	149
9.1	Úvod.....	149
9.2	Sport	149
9.3	Sport a rozvoj	150
9.4	Historické milníky.....	154
9.5	Příklady organizací a projektů.....	155
9.5.1	Česká republika	157
9.6	Výzkum v oblasti „sport a rozvoj“, jeho výsledky a kritika	158
9.7	Závěr.....	161
10	Mikrofinancování jako nástroj rozvojové spolupráce.....167 (Martin Schlossarek)	167
10.1	Úvod.....	167
10.2	Historie mikrofinancování.....	168
10.2.1	Předchůdci MFI.....	168
10.2.2	Nástup Grameen Bank a jejích principů.....	170
10.2.3	90. léta a nové tisíciletí.....	172
10.3	Mikrofinancování v současnosti.....	172
10.3.1	Modely distribuce služeb.....	173
10.3.2	Otázka ziskovosti MFI	176
10.4	Potenciál a limity mikrofinancí	178
10.5	Mikrofinancování z České republiky	179
10.6	Závěr.....	180

11 Informační a komunikační technologie v rozvoji.....	183
(Jiří Pánek)	
11.1 Úvod.....	183
11.2 Role Internetu v rozvoji.....	184
11.2.1 Internet a Arabské jaro.....	185
11.2.2 ICT a důsledky klimatických změn.....	185
11.2.3 ICT a vzdělávání a využití ICT v dalších odvětvích lidské společnosti.....	187
11.2.4 Participativní mapování v GIS v rozvojovém kontextu.....	188
11.3 Participativní metody průzkumu a sběru prostorových informací.....	190
11.4 Kritika ICT v rozvoji.....	192
11.4.1 Problematika otevřených a velkých dat.....	192
11.5 Využití ICT v rozvoji – česká ukázka.....	194
11.6 Závěr.....	196
12 Aplikácia Miléniových rozvojových cieľov na konkrétny rozvojový projekt.....	203
(Božena Baluchová, Juraj Jančovič)	
12.1 Úvod.....	203
12.2 Aktivity rozvojového projektu v Keni s ohľadom na Miléniové rozvojové ciele.....	204
12.2.1 Anti-malnutričný program v Kwale.....	212
12.3 Výzvy Slovensko-kenskej spolupráce.....	214
12.4 Závěr.....	216
13 Případová studie Haiti.....	219
(Pavel Nováček, Peter Mederly, Pierre C. Armand)	
13.1 Úvod.....	219
13.2 SWOT analýza Haiti.....	219
13.3 Index kvality a udržitelnosti života pro Haiti.....	221
13.4 Alternativní scénáře.....	224
13.4.1 Přetrvávající stagnace.....	224
13.4.2 Volání po „osvíceném diktátorovi“.....	226
13.4.3 Rozpad státu a nástup anarchie.....	228
13.4.4 Marshallův plán pro Haiti.....	229
13.5 Závěr.....	232
14 Ohlédnutí za půlstoletím rozvojové spolupráce.....	235
(Josef Fukan)	